

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1558/4
Podgorica, 02.08.2023. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 i 116 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po anonimnom prigovoru (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1558 od 03.07.2023. godine), direktorica Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice komercijalnom emiteru opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“ izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera jer je dana 3. jula 2023. godine, tokom emisije „Boje jutra“:
 - a. emitovao prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije,
 - b. propustio da telepromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i vizuelno odvojenom od ostalih programskih sadržaja.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. emitovanja prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije, što je zabranjeno članom 85 stav 1 Zakona o elektronskim medijima i članom 13 stav 1 i 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama („Sl. list CG“, br. 36/11),
 - b. kršenja obaveze da oglašavanje mora biti jasno prepoznatljivo i audio i/ili vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja (član 89 Zakona o elektronskim medijima i član 37 stav 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
3. Nalaže se privrednom društvu „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „Televizija Vijesti“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje
4. Privredno društvo „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice, dužno je da u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u televizijskom programu „Televizija Vijesti“, u emisiji „Boje jutra“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tač. 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije izrekla je emiteru televizijskog programa 'Televizija Vijesti' upozorenje zbog emitovanja prikrivenog oglašavanja i telepromocije koja nije bila prepoznatljiva i vizuelno odvojena od ostalog dijela programskog sadržaja, u okviru emisije „Boje jutra“, dana 3. jula 2023. godine.“
5. Privredno društvo „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u pisanoj formi, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja, u pisanoj formi, u roku od 24 časa od objavljivanja.
6. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog prijema.
7. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcq.org.
8. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 3. jula 2023. godine Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) dostavljen je anonimni prigovor na rad privrednog društva „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice, kao emitera opšteg televizijskog programa „Televizija Vijesti“ (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1558 od 03.07.2023. godine).

Podnosilac prigovora ističe da je emiter „*tokom jutarnjeg programa Boje jutra emitovao prekriveno oglašavanje na način što je u navedenom terminu, tokom 2-3 minuta ugostio predstavnika kompanije Hotel Mediteran, koji je predstavio usluge hotela bez jasno istaknutog obilježja da se radi o plaćenom terminu ili telepromociji.*”

Polazeći od navedenog, Sektor za monitoring Agencije izvršio je uvid u snimak emitovanog programskog sadržaja emitera i sačinio nalaz dana 12.07.2023. godine (akt broj 02-1558/1 od 12.07.2023. godine). Agencija je dana 12. jula 2023. godine pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: „Zakon”) i Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: „Pravilnik”) i uputila tim povodom emiteru zahtjev za izjašnjenje (akt br. 02-1558/2 od 12.07.2023. godine).

Dana 20.07.2023. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-1558/3 od 20.07.2023 godine), u kojem se navodi da „*se radilo o prvom, uživo, emitovanju ljetnjih Boja jutra, koji je kombinovao više uključenja iz različitih gradova Crne Gore, došlo je do propusta nenamjerno, zbog fokusa kolege iz režije, da se tehnički uspostave veze i da program teče neometano bez prekida koji se mogu desiti prilikom link uključenja u program.*”

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnog sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- oglašavanje je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva emitovanje bilo kog oblika obavještenja, uz određenu naknadu ili radi samopromovisanja, od strane pravnog ili fizičkog lica, a koje ima za cilj da predstavi i skrene pažnju na određeni proizvod ili uslugu, uključujući nepokretnosti, prava, obaveze, odnosno da motiviše potrošače da koriste, odnosno kupe taj proizvod ili uslugu, uz finansijsku naknadu (član 8 stav 1 tač. 14 Zakona i član 4 stav 1 tačka b) Pravilnika).
- prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 15 Zakona).
- telepromocija je oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga (član 4 stav 1 tačka m) Pravilnika).
- članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
- članom 88 Zakona predviđeno je da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: televizijskog i radijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda.
- član 89 stav 1 Zakona i član 37 stav 1 Pravilnika predviđaju da radijsko i televizijsko oglašavanje i telešoping moraju biti lako prepoznatljivi i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojeni od ostalih programskih sadržaja.

Na osnovu informacija i navoda sadržanih u prigovoru i uvida u snimak emitovanog sadržaja, Agencija je konstatovala sljedeće:

1. Emiter je, dana 3. jula 2023. godine, u terminu od 6:29:31 do 9:31:42 sati (3 sata 2 minuta 11 sekundi) emitovao programski sadržaj pod nazivom „Boje jutra”, u okviru kojeg je prikazan intervju sa g. Marijom Nikčević, predstavnicom hotela „Mediteran”, u terminu od 7:12:00 do 7:15:03 sati (3 minuta 3 sekunde), čiji je opis dat u tački 2.

Programski sadržaj „Boje jutra” je emisija informativnog karaktera i kolažnog tipa, čiji cilj je upoznavanje građana sa stanjem i aktuelnostima u Crnoj Gori.

Na početku predmetne emisije tj. prenosa uživo bilo je riječi o aktuelnoj turističkoj sezoni u hotelu „Mediteran” (trenutni broj gostiju, poređenje broja gostiju u odnosu na prošlu godinu, zemlje iz kojih dolaze turisti).

2. **Novinarka:** „I da kažemo, aqua park je otvorio vrata, je li tako? U subotu 1. jula.”

Marija Nikčević: „Jeste, jeste. U subotu, 1. jula smo zvanično otvorili, malo nas je poremetilo vreme, bila je kiša. Ali od juče, aqua park je u punoj snazi, otvorili smo vrata. Ovde smo pripremili sjajne pakete: porodične, dnevne, ulaznice i slično.“

Novinarka: „Je li ima nešto što možemo da kažemo gledaocima?“

Marija Nikčević: „Jeste. Ono čemu se naši gledaoci verovatno najviše raduju, to su naši porodični paketi: dvoje odraslih i dvoje dece, gde mogu posetiti naš aqua park ceo dan i koristiti ručak u našem hotelu i aqua parku. To je veoma interesantno kao dnevni izlaz za sve goste koji dolaze, ne samo iz Budve, nego Podgorice i šire.“

Novinarka: „Da, to je bilo aktuelno proteklih godina, sigurna sam da će biti i ove.“

Marija Nikčević: „Jeste.“

3. Intervju je snimljen na otvorenom bazenu hotela „Mediteran“ u Budvi.

U toku navedenog razgovora, u gornjem desnom uglu ekrana emitovana je grafička oznaka „Uživo – Budva“.

Tokom predmentnog programskog segmenta nije bilo obavještenja o postojanju komercijalne AV komunikacije (plaćeni termin, telepromocija i sl.).

4. Programski sadržaj „Boje jutra“ je na početku i na kraju emitovanja sadržao grafičko/zvučno obavještenje o postojanju plasmana proizvoda (PP). Takođe, na početku i na kraju emitovanja je sadržao grafički prikaz sponzora emisije „Boje jutra“; „Erste bank“, „M:tel“, „doding enterijeri“.
5. Postojanje prikriivenog oglašavanja (prisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja, dovođenje gledalaca u zabludu, finansijska nadoknada) može se sagledati na osnovu nekoliko elemenata, i to:
 - kroz opisivanje su predstavljeni podaci o konkretnom poslovnom subjektu (Hotel „Mediteran“), na način da se preporučuje on i njihove usluge uz isticanje prednosti. Tokom emitovanog segmenta intervju novinarka je, u više navrata, preuzela ulogu prezentera ponude hotela („Je li ima nešto što možemo da kažemo gledaocima?“, „Da, to je bilo aktuelno proteklih godina, sigurna sam da će biti i ove.“), te se, zajedno sa predstavnicom hotela, gledaocima obraća kao potencijalnim korisnicima usluga vodenog parka.
 - analizirani programski segment može dovesti u zabludu gledaoca u pogledu svoje stvarne prirode, odnosno pogodan je da ga uvjeri da je riječ o sadržaju koji nije komercijalne prirode. Takvo dovođenje u zabludu prevashodno je moguće zbog načina na koji se u njemu predstavljaju usluge navedenog hotela, kroz razgovor o turističkoj sezoni;
 - posmatrani segment emisije ima naglašeno promotivni karakter i posvećen je ponudi i promociji usluga Hotel „Mediteran“. Navedeno znači da ukoliko se tokom trajanja emisije ističu unutar programa (uključivanjem ili pominjanjem) usluge određenog subjekta, takvo preporučivanje ili isticanje se smatra telepromocijom. Zbog toga, predmetni segment emisije se smatra oglašavanjem i trebalo je da bude označen kao telepromocija.
6. Navodi emitera dati u izjašnjenju, da je u pitanju nenamjerni propust, u ovom slučaju je olakšavajuća okolnost, koja, ipak, ne oslobađa emitera od odgovornosti za kršenje obaveze da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva.

Može se zaključiti da je emitovanjem predmetnog sadržaja emiter prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama u dijelu zabrane prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije i obaveze da telepromocija (kao vid oglašavanja tj. komercijalne audiovizuelne komunikacije) mora biti lako prepoznatljiva i vizuelno odvojena od ostalih programskih sadržaja.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-19 od 21.07.2011. godine emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da emiter objavljivanjem predmetnog segmenta prekršio član 85 stav 1 i čl. 89 Zakona i član 13 stav 1 i 37 stav 1 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „Televizija Vijesti“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo da, u skladu sa čl. 140 st. 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svojim programima, u okviru televizijskog programa „Televizija Vijesti“, u emisiji „Boje Jutra“, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice
- Služba za opšte poslove i odnose sa javnošću
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Arhiva

Pripremila: Bojana Kaščelan Hodžić
Odobrila: Jadranka Vojvodić